

PFU-SAK NR. 265/13

KLAGER: Adv. Gunnar Kvamme pva klienter
ADRESSE: Barentz advokat AS, Postboks 1164 9262 Tromsø
TELEFON:
PUBLIKASJON: iTromsø
PUBLISERINGSDATO: 07.09.2013
STOFFOMRÅDE: Politikk
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Kildebruk, kontroll av opplysninger, samtidig imøtegåelse, identifisering, saklighet og omtanke, privatlivets fred
REGISTRERT: 17.09.2013
BEHANDLET I SEKR.: 23.09.2013
BEHANDLES I PFU: 19.12.2013
FERDIGBEHANDLET: 19.12.2013
BEHANDLINGSTID: 92 dager
KLAGEGRUPPE: Politikere (advokatklage)
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

iTromsø publiserte **lørdag 7. september 2013** en artikkel med tittelen «Her bygger Frp-toppene» og ingressen:

«Naboene i Slipelvvegen på Midtre Kaldslett frykter at den ulovlig bygde steinmuren vil rase ut, og havne rett i deres egen husvegg.»

I artikkelen fortalte nærmeste nabo til én av de nye tomtene, Steinar Arnt Larsen, at det ikke ble opplyst til dem at det skulle bygges en steinmur. Han mente muren var uforsvarlig sikret og at den måtte rives. Kommunen hadde stoppet arbeidet, og naboene ventet på å få høre hva som ville skje.

«Arbeidet med muren ble stanset av kommunen fordi det manglet søknad og nødvendig tillatelse. I stoppordren anmoder konstituert byggesakssjef Frank Bjørkum at det ikke bygges på tomten før dette er i orden. Det er Frp-topp Bjørn Gunnar Jørgensen som har kjøpt tomten ovenfor Larsen. Ved siden av kommer partikollega Kristoffer Kanestrøms nye bopel.»

Det fremkom av artikkelen at byggestansen på Kanestrøms tomt var opphevet fordi nærmeste nabo her hadde godkjent arbeidet. På Jørgensen tomt var det fortsatt byggestopp. Nabo Larsen forventet imidlertid at det kom pålegg om å rive hele muren.

Under mellomtittelen «**Likt for alle?**» ble det spekulert i «**hvorfor kommunens folk dveler ved saken [..].**»

«- Vi leser i avisen at Gutta på skauen må rive det de har bygd fordi det er ulovlig satt opp. Men når guttene i Fremskrittspartiet skal bygge, da gjelder ikke loven?»

Artikkelen var illustrert med et større bilde av den omtalt muren. Bildetekst:

«ULOVLIG: Tromsø kommune har slått fast at denne muren er ulovlig, og har gitt ordre om å stoppe arbeidet. Naboene mener den bør rives.»

Artikkelen inneholdt to underartikler. I den første, med tittelen «**Forholder seg til partene**», uttalte byggesakssjef Frank Bjørkum i Tromsø kommune at han stod hundre prosent inne for behandlingen saken hadde fått. Han bekreftet stoppordren.

«Bjørkum sier naboene også ovenfor byggesaksavdelingen har antydnet at kjøperne av tomtene har vært involvert når kommunen har behandlet saken. Det avviser Bjørkum på det sterkeste. - Vi har hatt kontakt med en av dem per telefon, men de er ikke part i saken, og vi forholder oss ikke til de, sier han. Han understreker at all korrespondanse i saken foregår mellom tiltakshaver, ansvarlig foretak og Tromsø kommune. - Det er KreaHvita som er ansvarlig søker og de må gi oss de opplysningene vi trenger i saken. Vi forholder oss til dem når vi gjør våre henvendelser. Vi har ikke direkte kontakt med kjøperne i slike saker, sier han.»

I den andre underartikkelen, med tittelen «**Blander seg ikke inn**», uttalte Kristoffer Kanestrøm (FrP), én av husbyggerne seg. Han hadde bevisst unngått å blande seg inn i klagesaken på tomten. Videre opplyste han at han ikke hadde overtatt tomten han har kjøpt ennå. Han sa han ikke hadde vært i kontakt med byggesaksavdelingen, men hadde registrert at byggestansen på hans egen tomt var opphevet.

«- Det er fordi naboen nedenfor har godkjent det. Det er ikke noe jeg selv har bidratt til, sier Kanestrøm. Han synes det er trist dersom naboene insinuerer noe annet. Det kan jo ikke være sånn at fordi man er byråd, så kan man ikke kunne kjøpe seg en tomt og bygge et hus, sier Kanestrøm. Han overtar tomten når tomten er byggeklar. Frem til da er det Mæhlen Eiendom som har ansvaret.»

KLAGEN:

Klager er advokat Gunnar Kvamme. Han klager på vegne av Bjørn Gunnar Jørgensen og Kristoffer Kanestrøm, begge omtalt i artikkelen som husbyggere og FrP-topper. Klagen gjelder:

Imøtegåelsesretten:

Det vises til at Kanestrøm fikk mulighet til samtidig imøtegåelse og benyttet seg av denne. Klager opplyser at avisen samtidig ble orientert om at «Bjørn Gunnar Jørgensen mor har hatt en tvist med den klagende nabo Steinar Arnt Larsen, og at det av denne grunn kunne foreligge et hevnmotiv fra hans uttalelser.» Jørgens ble imidlertid ikke kontaktet før etter at artikkelen var publisert, sent lørdag kveld, hvor han ble tilbudt tilsvarsrett.

Vinkling og faktafeil:

Klager mener tittelen gir et inntrykk av at de to omtalte FrP'ere er involvert i noe som ikke er i tråd med gjeldene lovverk. Dette er ifølge klager feil fordi det er Mæhren Eiendom som **eier** tomtene. Kanestrøm, Jørgensen m.fl. er kjøpere **etter** at tomene er opparbeidet og byggeklare. Klager mener at avisens ønske om å plassere FrP-representanter i en mulig ulovlighetssak, ikke baserer seg på bruk av etterrettelig kildematerialet.

Tidspunktet for publisering:

Det vises videre til at artikkelen ble publisert lørdag 7. september, det vil si siste avisutgivelsesdag før valgdagen 9. september. Etter klagers mening et svært ugunstig tidspunkt for politikere å bli koblet til insinuasjoner og spekulasjoner om ulovligheter. Klager mener artikkelen burde vært utsatt til 10. september. Det vises også til at saken var saksbehandlermessig "død" når det gjaldt tomten til Kanestrøm, da byggestans var opphevet en uke før oppslaget.

Kildebruk/Naborollen:

Det vises til naboen Larsen ikke grenser til Kanestrøms fremtidige eiendom, og kun i meget liten grad grenser mot Jørgensens fremtidige eiendom. Når det gjelder nabo Berntzen grenser ikke dennes eiendom til de aktuelle eiendommer over hodet. Det vises også til at det i de kommunale artiklene ikke finnes noen opplysninger om at det ovenfor Berntzens eiendom skal etableres noe støttemur.

Ordbruken:

Det reageres på bruk av ordene "ulovlig" og "steinmur". Det vises til at det i tegningen fremkom terrengjusteringer, og at disse tegningene var forelagt de aktuelle naboene uten at de da hadde merknader. Klager mener derfor det i beste fall er uklart om det i hele tatt var grunnlag for kommunes stopporde. Klager legger til at stopporden nå er vedtatt opphevet også for Jørgensens fremtidige eiendom. Dette fordi det ikke foreligger noen "steinmur" og at det er i tråd med hva det er søkt om.

Ikke-sak:

Klager skriver at avisen i forkant av publiseringen var klar over at kommunen hadde avkreftet innblanding fra klagerne side i denne saksbehandlingen. Det vises til underartikkelen der dette avkreftes. Klageren reagerer derfor på vinklingen der dette gjøres til en problemstilling. Klager mener avisen her har laget en sak ut av noe som allerede er punktert.

Oppsummert; Klagerne reagerer på at det ikke er tilstrekkelig kildekontroll relatert til fakta i saken. At FrP-topper omtales som byggherrer på tomter de ikke har overtatt, og at dette er egnet til å skape misforståelser hos leserne. «[D]et er klagerne oppfatning at slik denne saken er bygd opp, gir den leserne et inntrykk av at det er FrP-toppene Kanestrøm og Jørgensen som står bak hva som omtales av ulovligheter - og det insinueres ulikhet for loven og klagerne innblanding i byggesaksbehandlingsprosessen.»

Klager viser også til at avisen er kjent med at klagerne tidligere har vært involvert i forhold som har medført store personlige påkjenninger, og spør derfor om det var nødvendig å identifisere Kanestrøm og Jørgensen - i en slik vinkling som den påklagede - dagen før valget. Det anføres at omtalen gjelder en åpenbart privatrettslig sak. Og at verken Kanestrøm og Jørgensen hadde noen rolle i denne saken.

Det vises til punkt 1.5, 3.2, 4.1, 4.3 og 4.7 og 4.13, 4.14 og 4.15.

TILSVARSRUNDEN:

iTromsø avviser klagen. Det vises de omtaltes rolle, fremtredende medlemmer av FrP i Tromsø, og at omtalen gjelder noen av de fremste maktpersonene i Tromsø kommune.

Videre skriver avisen at dette ikke er noen privatsak. Når naboer reagerer på det grunnarbeidet som gjennomføres - og det i en slik grad at Tromsø kommune ved byggsaksavdeling finner grunn til å stoppe arbeidet for nærmere undersøkelser - er det i høyeste grad en sak av offentlig interesse, skriver iTromsø.

Hva gjelder hvem som eier tomtene mener avisen at dette ikke er relevant. Det vises til at det var helt klart at Kanestrøm og Jørgensen skulle bygge på tomtene etter at de var byggeklare.

Avisen viser deretter til at Kanestrøm fikk komme til orde og gi uttrykk for sine synspunkter i artikkelen. Det opplyses at Jørgensen ble kontaktet samme dag som reportasjen stod på trykk, men han ønsket ikke å uttale seg i saken. Avisen skriver: «iTromsø har imidlertid etter vår mening ikke gjort seg skyldig i brudd på Vær Varsom-plakaten ettersom Kanestrøm har fått rik anledning til inngående å kommentere den byggestoppen Tromsø kommune innførte i forbindelse med grunnarbeidene.»

Når det gjelder identifiseringen og tidspunktet for publiseringen, avvises dette som noe brudd på god presseskikk. For avisen er det selvsagt å bruke navnene til så fremtredende lokalpolitikere, og at det var stortingsvalg dagen etter mener avisen ikke kan hindre dem i å skrive om tomtesaken: «Etter vår mening ville vi gjøre en journalistisk unnlåtelsessynd om vi ikke skrev om saken - selv om stortingsvalget sto for døren.» Avisen kan heller ikke se at tidligere medieomtale skulle medføre at de ikke omtaler denne saken.

Det opplyses at avisen var klar over at mor til Jørgensen hadde vært i «klammeri» med en av naboene som uttalte seg i artikkelen, men avisen «vurderte det dit hen at det ikke var et avgjørende argument for ikke å omtale saken. Tromsø kommune hadde på eget grunnlag valgt å stoppe arbeidene.»

Klageren hadde ingen ytterligere kommentarer. Klagen opprettholdes.